

ALGEMENE VOORWAARDEN LEVERING EN VERKOOP HAAFKES (AVL)

1. Algemene bepalingen en toepasselijkheid

1.1. De Uniforme Administratieve Voorwaarden 2012 (UAV 2012) maken onderdeel uit van deze AVL en moeten als hier herhaald en ingelast worden beschouwd, tenzij daarvan in het hiernavolgende wordt afgeweken.

1.2. In deze AVL wordt verstaan onder:

a) **Aannemer:** Aannemersbedrijf W.J. Haafkes en Zonen B.V. te Goor en alle aan haar gelieerde ondernemingen en samenwerkingsverbanden;

b) **Opdrachtgever:** de partij met wie Aannemer, in de rol van (onder)aannemer/opdrachtnemer, een overeenkomst sluit, althans voorbereidende handelingen daartoe verricht, inclusief diens vertegenwoordigers;

c) **Opdracht:** de schriftelijke overeenkomst van (onder)aanneming van werk tussen Aannemer en Opdrachtnemer, waarop deze AVL van toepassing zijn;

d) **Werk:** de door Aannemer uit te voeren werkzaamheden en/of leveringen;

e) **Principaal:** de eventuele opdrachtgever van Opdrachtgever.

1.3. Deze AVL zijn van toepassing op alle aanvragen, aanbiedingen, opdrachten, overeenkomsten en de daaruit voortvloeiende verbintenissen waarbij Aannemer goederen en/of diensten levert aan, werkzaamheden verricht voor of anderszins een opdracht krijgt van Opdrachtgever, een en ander in de ruimste zin van het woord.

1.4. Afwijking van deze AVL is alleen mogelijk als Aannemer deze afwijking uitdrukkelijk schriftelijk heeft aanvaard.

1.5. Als een bepaling van deze AVL geheel of gedeeltelijk nietig of vernietigd is, dan blijven de overige bepalingen onverminderd van kracht. Opdrachtgever en Aannemer komen overeen om de nietige of vernietigbare bepaling te vervangen door een bepaling die zij overeengekomen zouden zijn, indien zij de nietigheid of vernietigbaarheid zouden hebben gekend.

1.6. De toepasselijkheid van andere (algemene) voorwaarden wordt hiermee uitdrukkelijk van de hand gewezen.

1.7. Aannemer gaat er bij zijn aanbiedingen vanuit dat deze AVL van toepassing zullen zijn

op de te sluiten overeenkomst. Indien op enig moment blijkt dat de Opdrachtgever deze AVL niet wenst te aanvaarden, staat het de Aannemer vrij zijn aanbieding in te trekken en/of een aangepaste aanbieding uit te brengen.

2. Aanbiedingen

2.1. De aanbiedingen van de Aannemer zijn vrijblijvend. De Aannemer is pas gebonden een Werk uit te voeren indien hij de aanbieding niet onverwijld na aanvaarding door de Opdrachtgever heeft herroepen.

2.2. Aannemer kan niet meer aan zijn aanbieding worden gehouden, indien deze niet binnen 30 dagen schriftelijk en ongeclausuleerd door Opdrachtgever wordt aanvaard.

2.3. Aanbiedingen geschieden volgens bestek en/of prijsaanvraag. Opdrachtgever is verantwoordelijk voor het verstrekken van juiste en volledige informatie aan Aannemer ten behoeve van het doen van een aanbieding. Eventuele onjuistheden of onvolledigheden in de aanbieding als gevolg van onvolledige, onjuiste of tegenstrijdige informatieverstrekking door Opdrachtgever, komen voor rekening en risico van Opdrachtgever.

2.4. De aanbieding vermeldt, indien mogelijk, het tijdstip waarop met het Werk kan worden begonnen en de (vermoedelijke) datum van oplevering.

2.5. Indien na een aanbieding een Opdracht uitblijft, kan Aannemer de kosten van de calculatie bij Opdrachtgever in rekening brengen, tenzij Opdrachtgever voor het uitbrengen van de offerte schriftelijk heeft aangegeven geen calculatievergoeding te zullen betalen.

3. Prijzen

3.1. De door de Aannemer genoemde prijzen zijn exclusief btw, tenzij uitdrukkelijk schriftelijk anders is overeengekomen.

3.2. De prijzen gelden uitsluitend voor de in de aanbiedingen genoemde werkzaamheden en te leveren materialen. Alle andere of meerdere werkzaamheden worden verrekend als meerwerk, alle andere of meerdere materialen worden berekend volgens nader overeen te komen eenheidsprijzen.

3.3. Prijzen van aanbiedingen zijn gebaseerd op een éénmalige levering en ononderbroken uitvoering van het Werk, aanvangend op de overeengekomen aanvangsdatum.

3.4. Alle aanbiedingen zijn gebaseerd op het loon- en prijspeil geldend ten tijde van het uitbrengen van de aanbieding. Indien na de datum van de aanbieding de prijzen van grond- of hulpstoffen, de lonen, sociale lasten, overheidslasten, vrachten assurantieprijzen, omzetbelasting of andere kosten een verhoging ondergaan, ook al geschiedt dit ingevolge reeds bij de aanbieding te voorziene omstandigheden, is de Aannemer gerechtigd de bij de aanneming van de Opdracht overeengekomen prijs, dienovereenkomstig te verhogen. De Aannemer is daartoe eveneens gerechtigd bij herwaardering van betaalmiddelen.

3.5. Het bepaalde onder 3.4 is ook van toepassing, indien nadat een gedeelte van de werkzaamheden is verricht, zich één of meer omstandigheden voordoen als daar bedoeld. In dat geval echter alleen ten aanzien van de nog te verrichten werkzaamheden.

3.6. De aanbiedingsprijzen van de Aannemer gelden gedurende 30 dagen na de datum van de aanbieding, met inachtneming van het hierboven gestelde.

4. Overeenkomst

4.1. Een overeenkomst tussen partijen komt tot stand door het schriftelijke bericht van aanvaarding van de Opdrachtgever, tenzij de Aannemer de aanbieding na aanvaarding onverwijld herroept.

4.2. Mondelinge afspraken binden de Aannemer eerst nadat deze schriftelijk zijn vastgelegd.

4.3. Indien geen van beide partijen de overeenkomst vanwege omstandigheden schriftelijk bevestigt en de Aannemer met instemming van de Opdrachtgever een aanvang met het uitvoeren van het Werk heeft gemaakt, wordt de Opdrachtgever geacht de offerte, inclusief de toepasselijkheid van deze AVL, te hebben aanvaard.

5. Uitvoering

5.1. Aannemer draagt geen enkele ontwerpverantwoordelijkheid, tenzij uitdrukkelijk anders overeengekomen en is uitsluitend verantwoordelijk voor de uitvoering van het overeengekomen Werk.

5.2. De Opdrachtgever is verplicht de Aannemer en diens medewerkers gedurende de normale werkuren en zo nodig ook buiten de normale werkuren in staat te stellen voortgang van het Werk te handhaven.

5.3. Indien de aanvang of de voortgang van het Werk wordt vertraagd door omstandigheden die buiten de beïnvloedsfeer van de Aannemer liggen, moeten de daaruit voortvloeiende schade en kosten voor de Aannemer door de Opdrachtgever worden vergoed. Alle werkzaamheden, die daardoor voor de Aannemer ontstaan, worden berekend in daggeld. Dit geldt ook voor de extra kosten voor onregelmatig werk.

5.4. De Opdrachtgever dient ervoor te zorgen dat door derde(n) uit te voeren werkzaamheden en/of leveringen, die niet tot het Werk van de Aannemer behoren, zodanig en zo tijdig worden verricht dat de uitvoering van het Werk door Aannemer daarvan geen vertraging ondervindt. Indien niettemin vertraging ontstaat, dient de Opdrachtgever de Aannemer daarvan tijdig in kennis te stellen. Dergelijke vertragingen en daaruit voortvloeiende problemen komen voor rekening en risico van de Opdrachtgever.

5.5. In het geval de aan Aannemer verstrekte Opdracht tevens betrekking heeft op de coördinatie van werkzaamheden en/of leveringen van niet door Aannemer gecontracteerde (neven)aannemer(s), is Aannemer nimmer aansprakelijk voor eventuele schade of vertraging als gevolg van het niet opvolgen van instructies van Aannemer door de betreffende (neven)aannemer(s).

5.6. Het risico van door Aannemer te leveren goederen, gaat over op Opdrachtgever op het moment van aankomst van het transport van de betreffende goederen op de bouwplaats. Het lossen op de bouwplaats vindt plaats voor rekening en risico van Opdrachtgever.

5.7. Er zal door Aannemer geen inhaal worden gepleegd wegens te late start, tenzij anders overeengekomen.

5.8. De Opdrachtgever nodigt de Aannemer uit bij alle bouwvergaderingen, die direct of zijdelings betrekking hebben op diens werkzaamheden, of de voortgang daarvan.

5.9. De medewerkers van Aannemer hebben vrije toegang tot de aanwezige toiletten, schaflokalen of kantines op of bij de bouwplaats.

5.10. De Opdrachtgever stelt bouwvoorzieningen waaronder steigervoorzieningen beschikbaar indien deze op of bij het bouwplaats aanwezig zijn. Het is de verantwoordelijkheid van

Opdrachtgever dat de bouw- en steigervoorzieningen voldoen aan alle wettelijke voorschriften alsmede aan de door de Arbeidsinspectie gestelde en te stellen veiligheidsvoorschriften. 5.11. De Opdrachtgever zorgt voor de aanwezigheid van water en elektriciteit en verschaft de daarvoor benodigde aansluitmogelijkheden. De benodigde elektriciteit en water alsmede overige nutsvoorzieningen zijn voor rekening van de Opdrachtgever. 5.12. De Opdrachtgever stelt de voorzieningen beschikbaar voor het inzamelen van chemisch- en bouwafval, indien deze op of bij de bouwplaats aanwezig zijn. 5.13. De Opdrachtgever draagt er zorg voor dat de opzet en uitvoering van het Werk zodanig is dat daardoor schade aan personen, goederen en milieu zoveel mogelijk wordt beperkt. Opdrachtgever zorgt tevens voor orde en veiligheid op de bouwplaats.

5.14. De Opdrachtgever leeft ten aanzien van de Aannemer en zijn werknemers stipt de bepalingen na van de vigerende CAO voor het bouwbedrijf, van de Arbo-wet en andere toepasselijke wet- en regelgeving met betrekking tot arbeidsvoorwaarden en arbeidsomstandigheden. 5.15. De Opdrachtgever draagt zorg voor alle voor het Werk benodigde vergunningen en goedkeuringen.

5.16. De verplichtingen vermeld onder de voorafgaande leden geven de Opdrachtgever nimmer aanspraak op vergoeding tegenover de Aannemer. Bij niet-nakoming van deze verplichtingen door Opdrachtgever, komen de als gevolg hiervan door de Aannemer te verrichten werkzaamheden, alsmede eventuele vertraging, kosten en/of andere schade, voor rekening van Opdrachtgever.

6. Coördinatie / aansprakelijkheid

6.1. Haafkes is alleen dan verantwoordelijk voor enige vorm van (bouw)coördinatie indien dit vooraf uitdrukkelijk schriftelijk is overeengekomen en hiervoor een bedrag separaat in enige overeenkomst genoemd staat.

6.2. De opdrachtgever is er voor verantwoordelijk dat derden op het werk zich onderwerpen aan coördinatie door de aannemer.

6.3. De aansprakelijkheid van Haafkes in deze is beperkt tot maximaal de helft van onder 6.1 genoemde bedrag.

7. Levertijd, opnemings, oplevering

7.1. De werkzaamheden worden verricht binnen de normale werktijden van de Aannemer, tenzij anders is overeengekomen.

7.2. Overeengekomen (op)levertermijnen gelden niet als fatale termijnen, tenzij uitdrukkelijk schriftelijk anders is overeengekomen.

7.3. Indien de Aannemer een overeengekomen termijn voor (op)levering, door omstandigheden buiten zijn schuld om, overschrijdt, heeft Opdrachtgever nimmer het recht op korting, schadevergoeding of ontbinding van de Opdracht of het opschorten / niet-nakomen van enige verplichting jegens de Aannemer.

7.4. De Opdrachtgever is gehouden zijn medewerking te verlenen aan de opnemings van het Werk.

7.5. Kleine gebreken, waaronder in ieder geval moeten worden verstaan gebreken die niet aan ingebruikneming van het Werk in de weg staan en gebreken die binnen 30 dagen kunnen worden hersteld, zullen geen reden zijn om goedkeuring aan het Werk te onthouden.

7.6. Bij ingebruikneming van (een gedeelte van) het Werk door de Opdrachtgever of de Principaal wordt (dat gedeelte van) het Werk geacht te zijn opgeleverd.

8. Meer- en minderwerk

8.1. De Aannemer is niet gehouden het opgedragen meerwerk te verrichten dan na schriftelijke opdracht van de Opdrachtgever. 8.2. Ook indien een schriftelijke opdracht ontbreekt, heeft Aannemer recht op vergoeding van uitgevoerd meerwerk.

8.3. Indien het totaal van het minderwerk dat van het meerwerk overtreft, heeft de Aannemer recht op een bedrag gelijk aan 10% van het verschil van die totalen, ongeacht de oorzaak van het meer- en minderwerk.

8.4. Meerwerk zal worden afgerekend met toepassing van de in de aanbieding of bevestiging van de Aannemer genoemde verrekeningsbedragen, waarbij het bepaalde in artikel 3 van deze AVL in acht wordt genomen. Mochten verrekeningsbedragen niet door de Aannemer zijn genoemd of (anderszins) overeengekomen, dan zal meerwerk worden verrekend op basis van een door Aannemer op te stellen offerte / kostenopgave.

9. Onderbreking van de werkzaamheden

9.1. Onverminderd het bepaalde met betrekking tot schorsing van de werkzaamheden door de Opdrachtgever, behoudt de Aannemer zich het recht voor het tot op het moment van onderbreking van de werkzaamheden gereed gekomen gedeelte van het Werk op te leveren en te factureren, indien de Aannemer door omstandigheden buiten zijn schuld de werkzaamheden niet geheel ononderbroken kan uitvoeren.

9.2. Alle kosten ontstaan doordat de werkzaamheden buiten schuld van de Aannemer worden onderbroken, zijn voor rekening van de Opdrachtgever. Extra uren en wachturen van het door de Aannemer gebruikte personeel zullen worden verrekend, volgens door de Aannemer vastgestelde uurlonen en opslagen.

9.3. Verloren arbeidsuren als gevolg van het uitvallen van stroom- of watervoorziening, of andere oorzaken buiten schuld van de Aannemer, zullen voor rekening zijn van de Opdrachtgever. Ook deze uren zullen worden vergoed volgens de door de Aannemer vastgestelde uurlonen en opslagen.

10. Beëindiging Werk in onvoltooid staat

10.1. De Opdrachtgever is bevoegd de Aannemer op te dragen het Werk in onvoltooid staat te beëindigen. De Aannemer heeft alsdan recht op schadevergoeding, die gelijk zal zijn aan de som van:

- a) honderdvijfentwintig procent (125%) van de overeengekomen prijs, berekend naar de stand van het Werk ten tijde van de beëindiging; en
- b) alle gemaakte kosten alsmede de nog te maken kosten die voortvloeien uit verplichtingen die de Aannemer ten tijde van de beëindiging reeds is aangegaan met het oog op de verdere vervulling van haar verplichtingen uit de overeenkomst.

11. Overmacht

11.1. Indien als gevolg van of in verband met oorlog, gehele of gedeeltelijke mobilisatie, oproer, onlusten, blokkades, verkeersbelemmeringen, algemene of partiële werkstaking, uitsluiting, gedwongen stilstand, brand, watersnood en/of abnormale waterstand, epidemie, ziekte van personeel, directe of indirecte stagnatie bij de Aannemer ontstaat, of indien door vandalisme,

bezetting (ook door krakers), atoomkernreacties, milieuraamp, milieuverontreiniging ter plaatse van het uit te voeren Werk en met de gezondheid van personen bedreigende gevolgen, acties van maatschappelijke groeperingen, een in- of uitvoerverbod, sneeuw-, en/of ijsbelemmering of door enige andere oorzaak buiten de schuld van de Aannemer, de benodigde grondstoffen, hulpmaterialen of onderdelen die zij van derden betrekken, hen niet of niet tijdig kunnen bereiken, en/of de werknemer(s) de bouwplaats niet kunnen bereiken of aldaar verblijven, heeft de Aannemer het recht de levering van de materialen en/of de uitvoering van het Werk op te schorten, zolang deze stagnatie of verhindering aanhoudt, zonder tot vergoeding van enige schade te zijn gehouden.

11.2. Indien deze stagnatie of verhindering langer dan dertig kalenderdagen heeft geduurd, hebben beide partijen het recht, de Opdracht op te zeggen, voor zover het betreft het nog niet geleverde c.q. uitgevoerde gedeelte van het Werk en mits dit schriftelijk binnen veertien kalenderdagen gebeurt. Hetgeen bij opzegging reeds is geleverd c.q. uitgevoerd moet alsdan gelijktijdig worden betaald. Bij opzegging op basis van deze bepaling is de Aannemer, ongeacht door welke partij de Opdracht wordt opgezegd, niet gehouden tot enige (schade)vergoeding.

12. Gebreken / aansprakelijkheid

12.1. Een rechtsvordering uit hoofde van een (verborgen) gebrek verjaart door verloop van één jaar nadat de Opdrachtgever ter zake schriftelijk bij Aannemer heeft geklaagd.

12.2. Een rechtsvordering uit hoofde van een (verborgen) gebrek is niet-ontvankelijk indien zij na verloop van drie jaar sinds het tijdstip van oplevering wordt ingesteld.

12.3. De aansprakelijkheid van de Aannemer is in alle gevallen en onder alle omstandigheden beperkt tot het beloop van de aanneemsom. De Aannemer kan in geen geval gehouden worden tot vergoeding van indirecte schade, waaronder in ieder geval moet worden begrepen kosten / schade van derden, bedrijfsschade en gederfde winst.

13. Betaling en in gebreke blijven Opdrachtgever

13.1. Betaling van facturen van de Aannemer door de Opdrachtgever dient plaats te vinden binnen veertien dagen na factuurdatum, tenzij anders is overeengekomen.

13.2. Indien betaling niet plaatsvindt binnen veertien dagen, dan wel binnen de nader overeengekomen betalingstermijn, verkeert de Opdrachtgever zonder nadere ingebrekestelling in verzuim en wordt de Opdrachtgever aan de Aannemer een vertragingsrente verschuldigd van 1% per maand van het factuurbedrag voor iedere kalendermaand, waarbij een gedeelte van de maand tot een kalendermaand wordt gerekend, vanaf de vervaldatum tot aan de dag van de volledige betaling.

13.3. De Opdrachtgever verkeert voorts zonder nadere ingebrekestelling in verzuim:

a) indien reeds voor de oplevering waarschijnlijk is dat de Opdrachtgever niet, niet behoorlijk of niet tijdig zal voldoen aan enige verplichting die voortvloeit uit een overeenkomst waarop deze AVL van toepassing zijn, of uit enige andere met de Aannemer gesloten overeenkomst; b) indien de Aannemer duidelijk aanwijzingen ontvangt omtrent verminderde kredietwaardigheid van de Opdrachtgever waardoor gerechte twijfel kan ontstaan dat hij zijn verplichtingen jegens de Aannemer zal nakomen; en/of c) in geval faillissement, surseance van betaling, stillegging of liquidatie van het bedrijf van de Opdrachtgever.

13.4. Indien de Opdrachtgever in verzuim is, heeft de Aannemer, onverminderd de hem verder toekomende rechten, het recht zonder rechterlijke tussenkomst de uitvoering van de Opdracht op te schorten (tot de Opdrachtgever het verschuldigde bedrag heeft betaald) of de Opdracht geheel of gedeeltelijk te ontbinden. Eén en ander ter keuze van de Aannemer en zonder dat de Aannemer tot enige schadevergoeding of nakoming van enige garantie gehouden zal zijn. In dat geval is elke vordering van de Aannemer op de Opdrachtgever direct volledig opeisbaar, ook indien anders is overeengekomen.

13.5. De buitengerechtelijke kosten ter verkrijging van betaling door de Aannemer zijn voor rekening van de Opdrachtgever. De buitengerechtelijke kosten worden gesteld op ten minste

15% van het in te vorderen bedrag, ongeacht of Aannemer daadwerkelijk buitengerechtelijke kosten (van die omvang) heeft gemaakt.

13.6. Betalingen door de Opdrachtgever vanaf het moment van verschuldigd zijn van rente, worden geacht in eerste instantie te zijn betalingen van verschuldigde rente en vervolgens tot voldoening van de op de invordering vallende buitengerechtelijke kosten; pas nadat deze bedragen zijn voldaan, worden betalingen door Opdrachtgever in mindering gebracht op de aan de Aannemer verschuldigde hoofdsom.

13.7. Het is de Opdrachtgever niet toegestaan door hem verschuldigde bedragen aan de Aannemer te verrekenen met bedragen die hij uit welke hoofde dan ook meent te goed te hebben van de Aannemer.

14. Eigendoms- en auteursrecht

14.1. De door of vanwege de Aannemer verstrekte ontwerpen, afbeeldingen, omschrijvingen, tekeningen, modellen, begrotingen en calculaties en dergelijke blijven zijn eigendom.

14.2. Alle met betrekking tot ontwerpen, afbeeldingen, omschrijvingen, tekeningen, modellen en dergelijke gevestigde rechten (onder andere auteursrechten en modelrechten) worden voorbehouden en dienen te worden geëerbiedigd.

14.3. Alle materialen die door Aannemer worden geleverd, blijven tot het moment dat de Opdrachtgever alle openstaande vorderingen van Aannemer heeft voldaan, eigendom van Aannemer.

14.4. Door Aannemer afgeleverde zaken, die krachtens lid 3 onder het eigendomsvoorbehoud vallen, mogen slechts in het kader van de normale bedrijfsuitoefening worden doorverkocht. Overigens is de Opdrachtgever niet bevoegd de zaken te verpanden of deze op enige andere wijze te (laten) bezwaren.

14.5. Indien de Opdrachtgever haar verplichtingen niet nakomt of er gegronde vrees bestaat dat zij dat niet zal doen, is de Aannemer gerechtigd zaken waarop een eigendomsvoorbehoud rust bij de Opdrachtgever, of derden die de zaak voor de Opdrachtgever houden, weg te halen of weg te doen halen. De Opdrachtgever is verplicht hier toe alle medewerking te verschaffen, op straffe van een

boete van 10% van het door haar verschuldigde per dag.

14.6. Indien derden enig recht op de onder eigendomsvoorbehoud geleverde zaken willen vestigen of doen gelden, is Opdrachtgever verplicht Aannemer daarvan zo snel als redelijkerwijs mogelijk is op de hoogte te stellen.

14.7. De Opdrachtgever verplicht zich op eerste verzoek van aannemer:

- a) de onder eigendomsvoorbehoud geleverde zaken te verzekeren en verzekerd te houden tegen brand-, ontploffings-, en waterschade en tegen diefstal, en de polis van deze verzekering ter inzage te geven;
- b) alle aanspraken van de Opdrachtgever op verzekeraars met betrekking tot de onder eigendomsvoorbehoud geleverde zaken te verpanden aan de aannemer op de manier die wordt voorgeschreven in artikel 3:239 BW;
- c) de vorderingen die de Opdrachtgever verkrijgt jegens zijn afnemers bij het doorverkopen van onder eigendomsvoorbehoud door Aannemer geleverde zaken te verpanden aan Aannemer op de manier die wordt voorgeschreven in artikel 3:239 BW;
- d) de onder eigendomsvoorbehoud geleverde zaken te merken als het eigendom van Aannemer;
- e) op andere manieren medewerking te verlenen aan alle redelijke maatregelen die Aannemer ter bescherming van haar eigendomsrecht met betrekking tot de zaken wil treffen en die de Opdrachtgever niet onredelijk hinderen in de normale uitoefening van haar bedrijf.

15. Toepasselijk recht, bevoegde rechter

15.1. Op deze AVL is, net als op de met Opdrachtgever gesloten overeenkomst(en), het Nederlands recht van toepassing. De toepasselijkheid van het Weens Koopverdrag 1980 (CISG) is uitgesloten.

15.2. Alle geschillen (ook geschillen die door slechts één van de partijen als zodanig worden beschouwd) die naar aanleiding van deze overeenkomst of daaruit voortvloeiende overeenkomsten tussen partijen ontstaan, worden beslecht door arbitrage door de Raad van Arbitrage voor de Bouw aan de hand van zijn statuten zoals deze ten tijde van het sluiten van de overeenkomst luiden. In

afwijking daarvan worden, ter uitsluitende keuze van de Aannemer, geschillen beslecht door de burgerlijke rechter indien de Aannemer haar wens daartoe aan Opdrachtgever meedeelt. In dat geval is de ingevolge het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, of het ter zake in de overeenkomst bepaalde, relatief bevoegde rechter exclusief bevoegd kennis te nemen van geschillen tussen Aannemer en Opdrachtgever.

15.3. Indien Opdrachtgever een procedure jegens Aannemer wenst te entameren dan zal zij Aannemer bij aangetekend schrijven verzoeken zich binnen zeven werkdagen schriftelijk uit te laten omtrent de bevoegde rechter. Bij uitblijven van tijdig bericht zal Aannemer geacht worden te hebben geopteerd voor beslechting door middel van arbitrage bij de Raad van Arbitrage voor de Bouw.